

โครงการสาธิตการเลี้ยงปลาในเขตศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.ฉะเชิงเทรา

ความเป็นมา

เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2522 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินไปอำเภอนวมมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ราษฎรได้น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดิน 264 ไร่ ทรงมีพระราชดำริกับหน่วยงานราชการต่าง ๆ ให้ร่วมกันพัฒนาที่ดินแห่งนี้ จัดทำเป็นศูนย์ศึกษาตัวอย่างสาธิตการพัฒนาด้านการเกษตรกรรม และงานศิลปาชีพ เมื่อเป็นแหล่งให้เกษตรกรตลอดจนผู้ที่สนใจเข้าชม ศึกษา ค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมได้ จึงได้ประชุมปรึกษาหารือและมอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดินเป็นเจ้าของเรื่อง และทรงพระราชทานแนวทางการพัฒนาให้เป็นศูนย์ตัวอย่างรวมการพัฒนาด้านการเกษตรกรรมที่สมบูรณ์แบบ และเน้นพัฒนาพื้นที่ราษฎรรอบศูนย์ฯ บริเวณลุ่มน้ำโจนให้มีความเจริญขึ้นเป็นตัวอย่างแก่การพัฒนาพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เป็นแหล่งผลิตพันธุ์สัตว์น้ำจืดไทย เพื่อปล่อยสู่แหล่งน้ำในพื้นที่โครงการฯ และพื้นที่ใกล้เคียง
2. ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการประมง
3. ส่งเสริมเกษตรกรด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อใช้บริโภคในครัวเรือนและจำหน่ายเป็นรายได้เสริม

เป้าหมาย

1. ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ จำนวน 1,186,000 ตัว
2. ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการประมง จำนวน 60 ราย

ตัวชี้วัด

1. กิจกรรมผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ
  - ☐ เชิงปริมาณ: ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวน 1,186,000 ตัว
  - ☐ เชิงคุณภาพ: เพิ่มทรัพยากรสัตว์น้ำให้แหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์เกษตรกรประกอบอาชีพประมงสร้างงานสร้างรายได้เพิ่มขึ้น
1. กิจกรรมถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการประมง
  - ☐ เชิงปริมาณ: ส่งเสริมการเลี้ยงปลาในบ่อพลาสติก จำนวน 60 ราย
  - ☐ เชิงคุณภาพ: เกษตรกรมีผลผลิตสัตว์น้ำเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 3

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดชลบุรี

ผลการดำเนินงาน

กิจกรรม	หน่วย	แผน	ผล	ร้อยละ
1. ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ	ตัว	1,186,000	380,000	32.1
- ผลิตพันธุ์ปลาตะเพียน ปลาน้ำจืดไทย ปลาบู่ ปลาแก้มช้ำ จำนวน 100,000 ตัว เมื่อปล่อยในแหล่งน้ำธรรมชาติ				
2. ถ่ายทอดความรู้	ราย	60	0	0.0
- ถ่ายทอดความรู้ด้านการเลี้ยงปลาในบ่อดิน จำนวน 60 ราย				

ผลการเบิกจ่าย

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	โอนแล้ว (บาท)	เบิกจ่าย (บาท)	ร้อยละ
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดชลบุรี	139,100	69,600	44,354.6	46.3

การต่อยอดขยายผลสู่ชุมชน

1. การต่อยอดกิจกรรม

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดชลบุรี ได้ส่งเสริมการเรียนรู้โดยเปิดพื้นที่ภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ด้านการประมงเป็นจุดเรียนรู้และสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น การเพาะเลี้ยงปลากินพืช และการเลี้ยงกบในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีผู้สนใจเข้ามาเยี่ยมชมงานด้านประมงเฉลี่ยปีละ 3,500 คน

2. ขยายผลสู่ชุมชน

กิจกรรมถ่ายทอดความรู้ เป็นที่สนใจของเกษตรกรในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียง โดยมีเกษตรกรที่สนใจและเข้าร่วมการเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 36 ราย แบ่งออกเป็นการเลี้ยงปลากินพืช จำนวน 16 ราย และการเลี้ยงกบ จำนวน 20 ราย